

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xxi. De testibus cogundis vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

De test. cogundis vel non,

ad minicula: iuratorum testimonio stator.

33. *Tam
literis.*

Super quibus singulareis testes erunt, vel qui rem comprobare non potessint, nulla ipsis fides adhibetor. Testium de auditu tantum & fama depositiones sufficiens in ad cusatione probatio ne esto.

32. *In no-
stra.*

Iudex ad multitudinem testium tantum ne respicito. Eorum qualitatem, & deposita queis potius lux veritatis ad sistet, neque aduersa neq; diuersa dicentium inspicio.

De Testibus cogundis vel non.

Tit. 21.

3. *Super
eo.*

IN notoriis factis neque probatio neque iurisordo requiruntor. At si quid notorium non erit, & qui conuenietur factum negabit: qui testes facto interfuerint, ad ferendum testimonium tantum mouentor. Nisi aduersæ partis timore eos à ferendo testimonio auocari constabit, ne coguntor. quanquam ius humanum permittat, passim ne compelluntor.

30. *Dile-
ctorum.*

Et generaliter qua in causa qui testes nominati erunt, gratia, timore odiove se subtrahent, præterquam super criminibus, per censuram ecclesi. veritati testimonium perhibere coguntor.

11. *Vene-
rabilis.*

Item si coniurationis crimen contra se conceptum quis ad cusabit, neque intentionem suam aliter probare poterit, nisi eorum, quibuscum facta erit, testimonio: quos ad id producet, si se gratia, odio, timoreve subtrahent, ad perhi-

bendum veritati testimonium censura eccle.
compelluntur. Si celare iurassint : vt eos absol-
uāt, hos, quos expedire viderit, monitione præ-
missa iudex compellito. ne cui iusticia per testiū
defectum pereat, videto.

Similiter si contra electum de fama eiusdem ^{8. Super}
falsitate commissa anquirēdum erit: super an- ^{his.}
quisitionis articulis qui testes nominati erūt ve-
ritati testimonium perhibere coguntur.

Itaque si quis falsitatis delatus fiet, & super ^{9. Cum}
eius vitio erit anquirendum : qui testes nomi- ^{contra.}
nati odio, gratia, timorēve se subtraxint, per
censuram ecclesi. adpellatione remota sic co-
guntur.

Qui verò aduersario suo testes aut parem ^{4. Perue-}
aduocationis copiam subtraxerit, aliāve instru- ^{nit. i.}
menta clepserit, rapserit, iniquam se litem foue-
re ostendito, iudicis authoritatem elusam in se
experitor. Testes subtracti, quanquā iura-
mento erunt adstricti ne contra ipsum depo-
nant, & criminalis causa erit, compelluntur.

Alioquin qui testes ab alterutra partium in ^{1. Causam}
suā adfertionis testimonium vocati erunt, hos, ^{matrimo-}
ne veritatē occultent, iudex tantūmoneto & ^{ni.}
& inducito. Si se odio, gratia, timorēve subtra-
hent: ad ferendum testimonium ecclesiastica
districtione compellito.

Qui sic super consanguinitate veritatem sup- ^{6. Ceterū.}
primunt, coguntur.

De rebus quoque ecclesiasticis testificari si ^{5. Perue-}
qui recusassint, neque veritas aliter poterit eli- ^{nit. ij.}
cier: ad id per censuram ecclesiasticam com-

De fide instrumentorum

pelluntor.

2. *Cum
super.*

Nam & quorum presbyterorum necessarium erit testimonium, si quibus denunciabitur testimonium: his, ni venient, ab officio ecclesiasticoque beneficio suspensionis, excommunicationisque, & depositionis sententiarum formido proponitor.

7. *Præ-
terea.*

At qui synodaleis publicè testes super matrimonii causa coram ordinario iudice testimonium reddiderint, in delegati præsentia (si tamè illis aliter fides fiet, neque articulus novæ questionis emerget) super eadè causa iteratò iuramentum præbere ne coguntor. Propter infamiam post receptum in communi eorum officium contractam à perhibèdo testimonio amouentor. Si quid in inferendo testimonio non studiosè errassint, & se actutum conrexint: ne reprobator. sin conrectioni suæ interuallum interponent: secus esto.

De fide instrumentorum. Tit. 22.

2. *Scripta*

INSTRUMENTORVM fides testibus proxima habetor. hæc verò nisi authentica erūt, & manu publica facta, publicaque adparebunt, authenticumve sigillū habebunt per quod probari possiēt: cum testes in iis inscribiti decessint, firmitatis robore carento.

10. *Cum
Ioannes.*

Sed & si quæ super quo instrumento manu publica inter contrahētes confecto, rerūque, quæ in ipso gestæ narrabuntur, veritate dubitatio emerget: nec omnino tabellioni qui id confecerit, nec vni ex testib⁹ in eo descriptis stator, trium